

INDIVIDU EN GROEP, GROEP EN INDIVIDU

PROF. DR. RENÉE VAN SCHOONHOVEN

PLATFORM TOEZICHTHOUDERS VO
VGS 18 NOVEMBER 2020

VRIJ
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Faculteit der
Rechtsgeleerdheid

HET TABLEAU

- Concept-wetsvoorstel wijziging LPW: meer voorwaarden gesteld aan thuisonderwijs
- Concept-wetsvoorstel bestuurlijk interventie-instrumentarium; o.a. 'spoedaanwijzing' bij redelijk vermoeden van wanbeheer
- Wetsvoorstel aanscherping burgerschapsopdracht (35 352)
- Motie Van Dijk (SP) inzake acceptatieplicht (32 824)
- Initiatief wetsvoorstel PvdA wijziging art. 23 GW
- Invoering Wet MRNS voorzien per 1-8-2021

HUIDIGE BURGERSCHAPSOPDRACHT

Artikel 17 WVO

Het onderwijs:

- a. gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- b. is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- c. is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

VOORSTEL (NA STEMMING 17-11-'20)

Actief burgerschap en sociale cohesie

1. Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op:

a. het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, **en het handelen naar deze basiswaarden op school;**

b. het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving en

c. het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

VOORSTEL (NA STEMMING 17-11-'20)

2. Het bevoegd gezag draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de waarden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar deze waarden, en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in het eerste lid, onder c, genoemde verschillen.

ARTIKEL 23 GRONDWET

Lid 5

De eisen van deugdelijkheid, aan het geheel of ten dele uit de openbare kas te bekostigen onderwijs te stellen, worden bij de wet geregeld, met inachtneming, voor zover het bijzonder onderwijs betreft, van de vrijheid van richting.

Lid 6

Deze eisen worden voor het algemeen vormend lager onderwijs zodanig geregeld, dat de deugdelijkheid van het geheel uit de openbare kas bekostigd bijzonder onderwijs en van het openbaar onderwijs even afdoende wordt gewaarborgd. Bij die regeling wordt met name de vrijheid van het bijzonder onderwijs betreffende de keuze der leermiddelen en de aanstelling der onderwijzers geëerbiedigd.

Lid 7

Het bijzonder algemeen vormend lager onderwijs, dat aan de bij de wet te stellen voorwaarden voldoet, wordt naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs uit de openbare kas bekostigd. (...)

TWEE CONDITIES - SCHUYT

1. Is sprake van overheersing van collectieve identiteiten (WIJ) boven persoonlijke identiteiten (IK), van het zwelgen in of verzwolgen worden door collectieve identiteiten, waardoor de vorming of de ontwikkeling van een persoonlijke identiteit wordt genegeerd of teniet wordt gedaan; dit speelt vooral BINNEN groepen
2. Is sprake van intensivering van groepstegenstellingen, zodanig dat die zich ontwikkelen tot alomvattende wij-zij-tegenstellingen, vaak in de vorm van meerderheid versus minderheid; dit speelt TUSSEN groepen

GESPREKSPUNTEN (1)

Weet u voldoende van de wijze waarop in de schoolorganisatie het bijzondere van de identiteit van de school of scholen wordt neergezet en hoe deze identiteit overkomt bij en wordt beleefd door leerlingen en ouders?

Is er voldoende draagvlak voor de schoolidentiteit? Wat doet u om het draagvlak te bevorderen of te herstellen?

Wat is de visie van uw school op persoonsvorming? Voert u daarover het gesprek met het bestuur?

GESPREKSPUNTEN (2)

Hoe gaat u om met de trend dat 'het recht van de school' steeds meer moet plaatsmaken voor 'het recht van de leerling'? Welke ruimte is er voor individuele keuzen?

Hoe gaat u met de bestuurder het gesprek aan over de toenemende druk van maatschappij, politiek en media om te komen tot aanpassing van de eigen identiteit?